

KONING EN GRONDWET.

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD

VOOR DE GRAAFSCHAP ZUTPHEN.

Dit Blad verschijnt iederen Woensdag morgen. Behalve bij de Uitgevers, worden bestellingen aangenomen door de Agenten de H. H. W. H. STENFERT KROESE, te *Arnhem*, A. TJADEN, te *Deventer*, J. P. v. CAPPELLE, te *Doetinchem*, C. H. WESSER, te *Zevenaar*.

De prijs is per drie maanden, franco per post 85 Cts.; binnen de Stad 70 Cts.

Afzonderlijke nummers 10 Cts.

De prijs der Advertentiën is van een tot vier regels 65 Cts.; voor elken regel meer 15 Cts. behalve 35 Cts. zegelregt voor elke plaatsing.

Advertentiën en ingezonden stukken dienen uiterlijk Dingsdagmorgen aan de drukkerij te zijn. In spoedvereischende gevallen gelieve men regstreeks aan den drukker W. BECKING te *Doesborgh*, te adresseren.

Uitgevers: J. SCHOONMAN, te *Zutphen* en W. BECKING, te *Doesborgh*.

4 DECEMBER 1860.

De behandeling van de staatsbegroting van dit jaar is in vele opzichten belangrijker geweest, dan in vroegere jaren.

Het Ministerie is met kracht aangevallen, en de Minister-President heeft zich met kracht verdedigd.

Hoe moet men dit Ministerie noemen? Liberaal of behoudend? het is moeilijk het eene bepaalde rigting toe te schrijven. Enkele leden er van werden altijd geacht te behooren tot de liberale partij, en met zeker regt kon een der leden van de 2e Kamer zeggen, dat velen in den lande zich verwonderd hebben, hoe de Ministers van Binnenlandsche zaken, van justitie en van marine kunnen staan naast den Minister van Financiën.

De Heer van Hall heeft eens verklaard, dat tusschen hem en de liberale partij eene wijde kloof ligt.

Terwijl dus eenige Ministers behooren tot de liberale partij, behoort de Minister-President, de Minister, die de rigting moet geven aan het Ministerie, tot de behoudende partij. — Het is waar, volgens zijne eigene verklaring schaaft hij zich aan de zijde van het gematigd liberalisme. — Wanneer wij het staatkundig verleden van den Heer van Hall nagaan, dan vreezen wij dat hij zich schuldig maakt aan zelfmisleiding. Maar bovendien, in dien het waar is, dat de Minister van Hall behoort en altijd behoort heeft tot de gematigd-liberalen, waarom heeft hij dan altijd elk Ministerie van die rigting bestreden, wat is dan de reden zijner optreding, na het vorig Ministerie?

Indien iemand zich noemt gematigd-liberaal, dan veronderstelt hij, dat er eene ultra-liberale partij bestaat, een uiterste, waarbij hij niet genegen is zich te scharen. Maar in ons Vaderland bestaat die partij niet; en wij gelooven met alle regt te kunnen zeggen, dat het ultra-liberalisme weinig ingang zou vinden bij de meerderheid der natie. Het is dus schermen tegen iets, dat niet bestaat, wanneer men te velde trekt tegen het ultra-liberalisme.

Kan dus bij het bestaan van strijd van beginselen in den boezem van het Ministerie, het wantrouwen ongegrond schijnen tegen enkele leden van het bewind?

Maar zal men zeggen, is niet de spoorwegwet en die op de regterlijke organisatie tot stand gekomen?

Voorzeker! maar de spoorwegkoorts had moede gemaakt. Er bestaat eene zekere staatkunde, om eerst de tegenstanders af te matten, en als zij afgemat zijn hen als het ware te noodzaken,

om iets goed te keuren, waar tegen zij zich vroeger verzet hebben, mits zij van de zaak maar af zijn.

Aan den Heer van Hall is verweten geworden, dat hij de spoorwegkoorts heeft opgewekt. Op dit verwijt antwoordt de Minister: »ik geloof, dat een goed medicus geene koorts opwekt, en ik beschouw een goed staatsman, als een medicus in zijn land." Wij antwoorden op deze verklaring: er zijn wel degelijk geneesheeren geweest die de koorts opwekten tot grooter kracht, om later, als de patient genas, zich grooter eer te verwerven; het is maar jammer, dat de patient soms onder zulk eene operatie bezweek.

De Minister-President heeft zich verdedigd tegen de aanvallen, veel over zich zelven gesproken en aangetoond, hoe hij altijd het Vaderland in kritieke omstandigheden heeft gered.

Merkwaardig is het echter, dat bij de algemeene beraadslaging niemand is opgestaan, om of hem of den Minister van koloniën te verdedigen. En ofschoon slechts enkele leden het woord hebben gevoerd, toch meenen wij nu reeds te kunnen voorzien, dat zoo al het hoofdstuk financiën en koloniën zal worden aangenomen, het met eene geringe meerderheid zal zijn.

De Minister-President heeft dien heftigen aanval betreurd in eenen tijd, waarin de politieke toestand in Europa een strijd tusschen Regering en vertegenwoordiging gevaarlijk maakt. »Ik vraag mijzelf af", dus zegt hij, »is de toestand van Europa om ons heen zóó rustig en zóó kalm, dat wij hier veilig telken reize aan politieke twisten en staatkundige onaangenaamheden voedsel kunnen geven"?

Dat zou waar zijn, indien de politieke omstandigheden, waarin Nederland tegenover het buitenland verkeert, van dien aard waren, dat er volkomene eensgezindheid moest bestaan tusschen de Regering en de vertegenwoordiging. Jammer, dat de Minister van Buitenlandsche zaken den 28 November vergeten heeft, wat de Minister-President twee dagen vroeger heeft gezegd. Hij verklaart, dat ons Vaderland buiten 's lands wordt beoordeeld »naar onze geschiedenis, naar ons volkskarakter, naar de wetten die ons beheerschen" en hij meent gerust te kunnen zeggen, »dat het oordeel van het buitenland onafhankelijk is van hetgeen in deze vergadering geschiedt."

Wij zijn het volkomen eens met den Minister van Buitenlandsche zaken. Wij weten ook niet, welke omstandigheden in de toekomst, de vertegenwoordiging zou beletten haar votum van wantrouwen uit te spreken tegen de Ministers van Financiën en Koloniën.

OVERZIGT DER POLITIEKE BERIGTEN.

In Engeland is het eerste Napolitaansche schip binnen gekomen, versierd met de Italiaansche vlag: rood, wit en groen. Dat heeft vrij wat geestdrift onder de bevolking opgewekt; men was daartoe te meer gestemd, sedert de verstandhouding met Frankrijk zooveel verbeterd is, en de meer vrijzinnige wijzigingen in het staatsbestuur in Frankrijk aan dat land meer schijn van regt geven, om elders de vrijheid voort te planten, en in 't bijzonder de zaken in Italie, ook met betrekking tot Venetie, in gemeen overleg met Engeland, op eene vreedzame wijze tot een goed einde te helpen brengen.

De nieuwbenoemde minister van binnenlandsche zaken, (of zooals sommigen vermoeden, eerlang minister van buitenlandsche zaken) in Frankrijk, Graaf de Persigny, is in Engeland, waar hij tot dusverre als gezant van Frankrijk resideerde, zeer gezien, en een sterk voorstander van de Fransch-Engelsche alliantie.

Ook zijn opvolger de Graaf de Flahaut, zal in Engeland wegens familie-relatiën zeer goed ontvangen worden. De H. H. Thiers, Guizot, de Remusat en anderen van de Orleanistische partij, zullen zich eerlang als kandidaten stellen, dit maakt een goeden indruk.

De Morning Post zegt van een en ander:

„Frankrijk zal zich voortaan meer en meer duidelijk vertoonen als den bondgenoot van Italie, tegen diens vijanden en den vertegenwoordiger van vrijheid; het zal zich bovendien niet langer aan 't verwijt bloot stellen, dat, terwijl het elders vrijheid verspreidt, het in zijn eigen huis despotiek is; het verliest nu dat dubbelzinnige karakter, en wij beschouwen die gebeurtenis als eene gewichtige borgtogt voor de bescherming der vrijheid, waar die ook bestaat, en tevens als een nieuw teeken, dat de Italiaansche vrijheid te krachtdadig wordt ondersteund, om door eenige vreemde mogendheden te worden aangevallen.”

Koning Frans II is nog met 16000 man binnen Gaëta, en schijnt nog niet gaarne zijne verloren zaak op te geven, en zoolang deze vorst nog op Italiaanschen bodem is, kan koning Victor Emanuel bezwaarlijk den titel van koning van Italie aannemen, al droeg hem de vertegenwoordiging, zooals hij verlangt, dien titel op. Er heeft zich, zooal niet een andere pretendent, toch een Prins Murat, zeer verklaard tegen de algeheele aaneensluiting; Zijne Hoogheid meent, dat eene confederatie voldoende zou zijn; te meer daar het eiland Sicilie ook liefst op zich zelf wil blijven, zooals het in vroeger eeuwen meer dan eens eeuwen achtereen een afzonderlijken staat uitmaakte: ook vóór 1815, toen koning Ferdinand het bij zijn rijk kreeg, en het al zijne regten en vrijheden ontam. Victor Emanuel is intusschen op Sicilie met uitbundigen geestdrift ontvangen.

De Prins-regent van Pruissen heeft bepaald dat voortaan de nieuwe fabriekstad Barmen, twee uur van Elberfeld gelegen, afzonderlijk zal vertegenwoordigd worden.

Prins Alfred van Engeland, een zoon van Prins Albert en koningin Victoria, zal zijn verblijf vestigen in Saksen-Coburg-Gotha, tot welks groothertogelijken zetel hij metter tijd zal geroepen worden: een Engelsche Prins, onder een vrij volk opgegroeid, is voor een Duitschen zetel zeker een goed vooruitzicht.

Oostenrijk en Pruissen zijn het vooral nog lang niet eens over de Duitsche eenheid.

Duitschland heeft intusschen een groot verlies geleden

door den dood van den vermaarden Ridder von Bunsen, een man die zich, even als zijn leermeester Niebuhr, eenen naam gemaakt heeft door zijne nasporingen op het gebied der historische wetenschappen; ook was hij een der lastgevers aan de reizigers in Midden-Afrika; als: Dr. Barth, en anderen. Hij was destijds gezant van Pruissen aan 't Engelsche hof. Ook de Romanschrijver Rellstab is overleden.

Zwitserland schijnt alleszins redenen te hebben om het bondgenootschap met Duitschland te zoeken, sedert in de Berner-Jura-streken zich bewegingen hebben opgedaan ten gunste van eene inlijving in Frankrijk; de bevolking heeft echter gelegenheid zich te spiegelen aan de Savojards, die geen centime hebben willen bijdragen tot oprigting van een monument voor de bewerkers van de inlijving van Savoye. Zwitserland rigt inmiddels eene kolossale wapenfabriek op, waar vooral Belgische wapensmids en opzigters zullen werkzaam zijn, en zal een aanzienlijk getal stukken geschut uit Pruissen ontvangen.

Z. M. de koning van Saksen komt er voor uit, dat hij den politieken toestand van zaken in Napels niet erkent, en heeft het wapenbord van zijnen gezant doen innemen.

Berigten uit Noord-Amerika spreken van rijke zilvermijnen, die ontdekt zijn in Washoe, eene landstreek ten Noord-Oosten van Californie.

BINNENLAND.

Z. M. de Koning is voor een groot ongeluk op den Rijn-Spoorweg bewaard gebleven; daarover verheugt zich gewis een ieder; er heeft intusschen een geregteijk onderzoek plaats. Het lijdt geen twijfel of van nu aan zal het reizen zeer veilig zijn, en zal ditmaal de put gedempt worden vóór het kalf verdronken is.

Z. M. Koning Leopold heeft 500 francs geschonken voor het op te rigten standbeeld van Vondel; een vleijende brief vergezelde die gift.

Volgens een berigt in 't Handelsblad waren de haringbuizen thans binnen, en zeer tevreden over hunne vangst in November; vier gemeente-raadsleden uit het koninkrijk Pruissen hadden dienst gedaan als matrozen. Van oudsher zijn er altijd veel Duitsche matrozen op de vloot.

De Regering heeft een ontwerp van wet op de Millitie ingediend.

De Tweede Kamer beraadslaagt over de staatsbegrooting dienstjaar 1861.

MENGELWERK.

Op de begrooting der Gemeente Zutphen voor 1861 is uitgetrokken in ontvangst eene som van meer dan f 29000 voor accijns op de sterkedranken. Hoe groot zou wel de som zijn, die door de tappers jaarlijks geïnd wordt voor deze sterke drank.

De Romeinen plaatsten in hunne voorportalen de standbeelden van de beroemdste mannen uit hun volk, om zich zelve en hunne kinderen eerbied in te boezemen voor de groote daden van het voorgeslacht.

Leer gij ook uwe kinderen, eerbied te hebben voor het schoon verleden van onze geschiedenis.

De wil van den mensch kan bergen effen, en zeeën droog maken.

In zeker dorp in Frankrijk woonde in eene kleine pachthoeve een zeker gezin; de boer had de hoeve in zeer goeden toestand overgenomen na den dood zijns vaders. Aanvankelijk gingen de zaken ook goed, de boer echter en niet minder zijne vrouw, waren niet de menschen, die in staat waren zich welvaart te verwerven. Traag en onrein, als zij waren, stond eerst achteruitgang, en eindelijk armoede voor de deur hunner woning. De onreinheid op eigen ligchaam, en op dat hunner kinderen, deed menig kind al vroeg ten grave dalen; de weinige verzorging hunner beesten, maakte dat deze weinig melk gaven, en dat men slechte prijzen ontving voor het vee. De boer en zijne vrouw meenden dat hier welligt tooverij onder schulde. Zij begaven zich naar den pastoor. Deze een zeer groot menschkundige, en die bovendien met ieder lid zijner gemeente zeer goed bekend was, nam een zeer eenvoudig middel te baat, om het gezin nog tijdig te redden. Hij gaf hun eene goed gesloten doos, en deelde hun mede dat daarin een relik was, welke relik echter, wilde men een goeden uitslag verwachten, eischte dat men zekere levensregelen in acht nam. Hij gaf gezondheidsregelen, hij legde hun op zoodanige maatregelen te nemen én op het veld én in den stal, als waardoor de slechte en verkeerde verhouding van lieverlede moest veranderen. De boer en zijne vrouw schreven de uitwerking van die leefregelen toe aan het relik, en eerst toen zij daaraan zoo gewoon waren geraakt, dat eene ontwenning niet meer te vreezen was, zeide de pastoor hun de waarheid.

Zouden sommige protestantsche boeren zulk een relik ook niet noodig hebben?

Vroeger meende men, dat de welvaart van een land niet anders kon worden bevorderd, dan door de welvaart van naburige landen te vernietigen. Tegenwoordig volgt men een tegenovergesteld beginsel. Door bevordering of medewerking tot bevordering van den welvaart van naburige landen, wordt de welvaart in eigen boezem bevorderd!

Dit beginsel staat tot het vroegere, als de dag tot de nacht, als de waarheid tot den logen!

„Twintig jaren geleden en ook nog later was men vrij algemeen van oordeel, dat de fabriekmachines, en vooral de spoorwegen onze trekpaarden meer of minder ontbeerlijk zouden maken, of ten minste de prijzen daarvan zoo zouden doen dalen, dat de landman moeilijk rekening zou vinden bij het aanfokken van deze dieren.— Deze vrees is evenwel ongegrond geweest; juist door de spoorwegen is er overal zulk een levendig verkeer ontstaan, dat de vraag naar goede trekpaarden van jaar tot jaar vermeerderde, en nog altijd vermeerderen zal, in dezelfde mate, als het getal der spoorwegen toeneemt.”

„Zou het met andere gevreesde gevolgen van het invoeren van machineriën, ook niet wel zoo kunnen gelegen zijn?”

Ingezonden Stukken.

WETSONTWERP OP DE MILLITIE.

Nederland heeft het uitzigt eerlang door de Hooge Regering een ontwerp van wet op de millitie aan de Tweede Kamer te zullen zien indienen. Wij gelooven, dat er alzoo alleszins-wenschelijke wijzigingen zullen gebragt worden in den toestand van ons leger, waarbij ieder burger zoo zeer belang heeft, voor zoover het de verdediging onzer haardsteden betreft. Intusschen het moge vreemd klinken: wij zouden het niet minder wenschelijk achten, zoo er

te gelijker tijd voor de veiligheid onzer haardsteden en onzer personen, voor de welvaart der natie in 't algemeen, een ontwerp van wet op de *Schoolpligtigheid* wierde ingediend.

Niemand twijfelt er aan, of de staat het regt heeft jongelingen van 18 jaren tot het aanleeren van den wapenhandel op te roepen, en desnoods te dwingen. Niemand twijfelt er aan, of de staat het regt heeft ouders te beletten hunne kinderen te onterven; en zou er dan de minste reden bestaan om een' vader, die dom of slecht genoeg is zijne kinderen niet naar de thans pas gebouwde scholen te zenden, te *dwingen tot het zenden zijner kinderen* naar school, en hem te beletten hun die kennis te onthouden, die zij hebben moeten, zal de staat naar *binnen* veilig zijn. Wij wonen, Goddank, in een land van vrijheid; wil dat zeggen dat ieder zijn eigen huis in brand mag steken? neen voorzeker. Welnu, als iemand zijne kinderen als halve dieren laat opgroeijen, is zulks gevaarlijker voor zijne bureu, dan wanneer hij zijn huis afbrandt: voor 't laatste wordt hij gestraft; voor 't eerste niet! Eerbied voor het in Holland zoo heilige familieleven, zegt men. Een mooi familieleven om te respecteren, waar men barbaren teelt! Laat men uit eerbied voor 't familieleven een' vader toe zijn kind aan een ketting te leggen als een hond? neen voorzeker. Men zal zeggen: dat hebben enkele vaders gedaan, als zij kwaadaardig waren, maar hunne kinderen uit school houden is meestal slechts onverschilligheid, bejag van voordeel bij hun werk of zwakheid: 't kan ons vrij onverschillig zijn uit welke oorzaken iemand zijn huis in den brand steekt: het is strafbaar; zooveel te meer het *uit school houden der kinderen*! Voor 't minst naar 't dolhuis met de overtreders, zooals Frederik de Groote schreef onder 't vonnis van een dweeper, die zijne nog zeer jonge kinderen geslagt had, om ze met zekerheid in den hemel te krijen.

Genoeg, wij hopen dat ieder, die er het zijne toe kan bijdragen in de eerste plaats de scholen doe krioelen van kinderen, en in de tweede plaats het wetsontwerp op de schoolpligtigheid vriendelijk helpe verzoeken.

ADVERTENTIE.

VERKOOPING

VAN

EIKEN-, BEUKEN- EN DENNENBOOMEN.

Ten huize van den Logementhouder ENSINK in het Wapen van *Gelderland* te *Vorden*, zal de Notaris J. J. DE RAADT, op Donderdag den 6 December 1860, voormiddags 10 uur, publiek verkoopen:

81 Perceelen (274 stuks **Eiken-** en 2 **Beukenboomen**) waaronder Eiken van 3 El en meer in omvang, staande op de Erven de *Vente*, *Weustemaat* en *Groot Elschot* onder *Ruurlo*, en de *Sasse* in *Barchem* onder *Laren*.

36 Perceelen (166 stuks) zeer zware **Dennenboomen**, staande op de *Sasse* voornoemd.

Aanwijzing zal gedaan worden door de respectieve Bouwlieden, bij wie eene Lijst van het getal boomen in ieder perceel zal ter visie liggen.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 19 December 1860, des middags ten twaalf uren, zal in het Logement van VAN EERDEN in de *Roskam* te *Aalten*, worden aanbesteed:

Het bouwen van een Huis van Bewaring van Gevangenen, of Gevangenisgebouw te *Aalten*.

De bestekken liggen op de gebruikelijke plaatsen ter lezing.

De teekening is ter inzage in genoemd Logement.

De aanwijzing in *loco* zal geschieden op den dag der besteding, des voordemiddags ten 9 ure. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer Burgemeester en den Heer Kantonregter te *Aalten*. Brieven *franco*.

